

CZECH A1 – HIGHER LEVEL – PAPER 1
TCHÈQUE A1 – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1
CHECO A1 – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1

Tuesday 3 May 2005 (morning)
Mardi 3 mai 2005 (matin)
Martes 3 de mayo de 2005 (mañana)

2 hours / 2 heures / 2 horas

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire sur un seul des passages.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento.

Napište komentář na jeden z následujících textů:

1. (a)

Čtyřicetiletý

Stál
 ruce zkřížené v nich černý klobouk
 Nedíval se již na náhrobky
 A přece stál před touto zdí
 5 po které vede vzhůru okapová roura
 připoutána ke zdi suchým břečtanem
 Byl jat podezřením
 a přiložil proto ucho k okapové rouře
 Jeho podezření zesílilo
 10 protože uslyšel známé hlodání
 Vystoupí na střechu aby se podíval
 dovnitř okapové roury
 a spatří množství ptačích koster
 ležících zde na střeše a nejvíc kolem okapové roury
 15 V tu chvíli ucítí
 zatřepetání křídel ve své hrudi
 a pak ptáče vylétne z jeho úst nadýmá vole
 radostně křičí
 a usedne blízko okapové roury
 20 Poněvadž muž má nyní jistotu
 chce něco říci nebo něco učinit
 ale zůstane stát nakročěn s rukama vztaženými
 a bude se dívat
 jak z okapové roury jako z plechové ulity
 25 vysune hlavu červ
 uchopí ptáka který bude mít pojednou smutné oči
 a počne jej vysávat
 Tak to vidíš
 řekne si muž protože v té chvíli bude mít pocit
 30 že jeho oči nejsou jenom jeho
 že patří ještě oněm tvorům jež nikdy neviděl
 ale cítil jak žijí v jeho těle
 Tak to vidíš
 nakonec budeš ještě srovnávat svou fyziologii
 35 docela biblicky
 s tou v okapové rouře
 Ale
 cožpak žádný pták nezaspívá svoji píseň
 skrze tmu a zed'?

Emil Juliš, *Progresivní nepohoda* (1965)

1. (b)

Aukce

- Neobyčejný zážitek vyduchnutí, zmrtnění umění při té grandiózní transformaci, již jest dražba. Výměník energií. Číslované položky umělecké, krajinky a zátiší se transformují v položky finanční. Obrazy ztěžknou, stává se z nich veteš, artikl. Zmírají, skomírají, neslyší, nemluví, jsou mrtvé. Jsou vyvázány ze svého kontextu – to je vlastnost veteše: i z největšího mistrovského kusu se může stát brak, když opustí souřadnice sobě vlastní. Díla jako ztracení sirotci pod vlivem okolností ztrácí paměť, neznají už své tvůrce, dávno vypadla z dramatu, z nichž povstala, a přehrávají labutí píseň ve zcela jiném kusu, v režii auktora, toho, který máchá kladívkem a ukazuje jim na přihazující měšťáky. Je to napínavý sport. Aukční pravidlo zní: Když do hry nevstoupíš, nekoupíš – pozoruješ, jak licitovali ostatní. Jenže: kdybys byl vstoupil, oni by možná udělali něco jiného. Tak je to i v životě. Nelze být pouhým pozorovatelem. Celá věc se uzavře slovy: tolik a tolik tisíc poprvé, podruhé a potřetí a vyhlásí se číslo zvítězilého hrdiny, k němuž dílo putuje, a odebere se tak na zasloužený odpočinek na stěnu manažerské kanceláře nebo do společnosti postaršího páru, který si našel dobrou zábavu na důchod. Vždyť co je ušlechtilější než umění? Nakoupené štěstí přinesou domů, pověsí a řeknou si: až sem jsme tu káru manželství dotáhli, pěkná, vyzdobená kára a – dobře zainvestovaná. Přece jen to stálo za to. Anebo dražitel zopakuje základní cenu a nikdo na ni nerefluje, „bez zájmu, tedy (zpěvně:) zpět“. A obraz mizí v zákulisí, v propadlišti uměleckého vkusu místní honorace. A to už není odpočinek, ale depozitář, stísněný domov důchodců anebo rovnou márnice.

Petr Pazdera Payne, *Figury, figurace, figuranti a figuríny* (Tvar 2004, č. 2)
